

natos terminos ordina episcopos, quorum tu omnium archiepiscopus existas, omnesque supradictarum nationum amplius profuturi episcopi cum subjectis sibi plebibus tibi et omnibus successoribus tuis ad sedem Hamaburgensem perpetua subiectione et obedientia subjecti permaneant. Præterea tibi et sanctæ Hamaburgensi Ecclesiæ, et omnibus successoribus tuis, auctoritate apostolica firmamus, quæcunque Ecclesiæ tuæ jam a Christicolis tradita sunt, vel amplius delegata fuerint in parochiis, in prædiis, in omnibus rebus mobilibus vel immobilibus, in mancipiis utriusque sexus, ut ea ecclesia prædicta inviolabili potestate perpetuo possideat. Si quis autem contra hujus nostræ auctoritatis privilegium ire tentaverit, et

A quoquomodo in parte vel in toto frangere nisus fuerit, cujuscunque potestatis vel dignitatis sit, æterna excommunicatione cum Juda traditore Domini, pereat, nisi resipiscat, et Ecclesiæ Hamaburgensi satisfaciat.

Observator autem hujus admonitionis et jussionis habeat benedictionem omnipotentis Dei beatorumque apostolorum et nostram, qui eorum fungimur vicariatione. Sancta Trinitas fraternitatem tuam omni tempore conservare dignetur incolumem, atque post hujus sæculi amaritudinem ad perpetuam perducat beatitudinem.

Data per manum Leonis, cancellarii sanctæ Romanæ Ecclesiæ, in mense Aprili, indictione nona.

VII.

LEO IV.

I.

LEONIS IV EPISTOLA AD ANSCARIUM HAMBURGENSEM ARCHIEPISCOPUM.

(Anno 849.)

[Apud Lappenberg, *Hamburgtsch. Urkund.*]

LEO episcopus, servus servorum Dei, beatissimo ANSCARIO sanctæ Hamaburgensis Ecclesiæ archiepiscopo æternæ vitæ beatitudinem, etc., usque ad ecclesiæ Hamaburgensi satisfaciat; ut supra in bulla papæ Sergii II pro eodem.

Datum per manum Stephani, cancellarii sanctæ Romanæ Ecclesiæ, in mense Martis, indictione 12.

II.

PRIVILEGIUM LEONIS PAPÆ IV PRO MONASTERIO SALVATORIS FULDENSIS.

(Anno 850.)

[Drouke, *Cod. Diplom. Fuld.*]

In nomine Domini, LEO episcopus, servus servorum Dei, HATTONI, religioso abbati venerabilis monasterii Domini nostri Jesu Christi Salvatoris et Redemptoris omnium, cunctisque successoribus abbatibus ejusdem monasterii, in perpetuum salutem et apostolicam benedictionem.

Quoniam concedenda sunt semper quæ rationabilibus congruunt desideriis, oportet ut devotioni conditoris constructionis auctoritas in privilegiis præstandis minime denegetur. Igitur, quia postulasti a nobis quatenus monasterium Salvatoris, a sancto Bonifatio archiepiscopo constructum; in loco qui dicitur Bochondia juxta ripam fluminis Fultaha situm, in quo ipse gloriosissimus Christi martyr Bonifatius corporaliter requiescit, privilegii sedis apostolicæ administraculis decoretur, ut sub jurisdictione sanctæ nostræ

B Ecclesiæ, cui Deo auctore deservimus, constitutum nullius alterius Ecclesiæ jurisdictionibus submitatur pro qua re piis faventes desideriis, hac nostra auctoritate, id quod exposcimus, effectui mancipamus. Et ideo, omnem sacerdotem cujuslibet Ecclesiæ in præfato monasterio Fuldensis ecclesiæ ditionem quamlibet habere vel auctoritatem, præter sedem apostolicam, et episcopum in cujus diocesi idem venerabile monasterium constructum esse videtur, cui licentiam concedimus tantum cum opportunitas consecrandi altaris fuerit, prohibemus, ita ut, nisi ab abbate monasterii fuerit invitatus, nec missarum ibidem solemnitate quispiam præsumat omnino celebrare, ut profecto, juxta id quod subjectum apostolicæ sedi firmitate consistit, inconcusse dotatum permaneat locis et rebus, tam eis quas moderno tempore tenet vel possidet quam quas futuris temporibus in jure ipsius monasterii divina pietas augere voluerit ex donis, et oblationibus decimisque fidelium absque ullius personæ contradictione firmitate perpetua perfruatur. Proinde præcipimus sub testificatione Christi et Ecclesiæ, et auctoritate beati Petri apostoli confirmamus ut nullus hominum de rebus et redditibus, seu de familiis quæ ad stipendia fratrum, vel ad hospitale pauperum, necnon ad portam hospitum pertinent, auferre vel in beneficium suscipere præsumat, sed magis, sicut constituit beatissimus Christi martyr Bonifatius qui in eodem feliciter pausat monasterio, omnia regulariter ordinata sint. Quæ etiam, Deo propitio, inconvulsa permaneant, tam hæc quæ suo tempore quam quæ nostro vel futuro tempore idem monasterium ex decimis et oblationibus fidelium in proprietatem suscepit. Constituimus quoque per hujus decreti nostri paginam ut, quicumque cujuslibet Ecclesiæ

præsul, vel quacunq̄e dignitate prædita persona hanc nostri privilegii chartam, quam auctoritate principis apostolorum firmamus, tentaverit temerare, anathema sit, et iram Dei omnipotentis incurrens a cœtu omnium sanctorum extorris existat, et nihilominus præfati monasterii dignitas a nobis indulta perpetualiter inviolata permaneat apostolica auctoritate subnixâ.

Scriptum per manum Benedicti, notarii atque scriniarii sanctæ Romanæ Ecclesiæ; mense Maio x Kal. Junii, indictione 15.

III.

EPISTOLA LEONIS IV LOTHARIO ET LUDOVICO AUGUSTIS.
(Anno 850.)

[Apud Ivonem, *Detr.* I, dist. 63, cap. 16.]

Papa rogat Augustos ut Reatinam Ecclesiam cuiusdam electo dignentur concedere. C. XVI.

Reatina Ecclesia, quæ per tot temporum spatia pastoralibus destituta curis consistit, dignum est ut brachio amplitudinis vestræ sublevetur, ac gubernationis tegmine protegatur. Unde, salutationis

A alloquio præmisso, vestram mansuetudinem deprecamur, quatenus Colono humili diacono eandem ecclesiam ad regendam concedere dignemini, ut vestra licentia accepta ibidem eum, Deo adjuvante, consecrare valeamus episcopum. Sin autem in prædicta Ecclesia nolueritis ut præficiatur episcopus, Tusculanam Ecclesiam, quæ viduata existit, illi vestra serenitas dignetur concedere; ut consecratus a nostro præsulatu Deo omnipotenti, vestroque imperio grates peragere valeat.

IV.

EPISTOLA LEONIS IV RITÆ COMITISSÆ.
(Anno 850.)

Regio præcepto ab apostolico Colonus Reatinæ Ecclesiæ ordinatur episcopus.

[Apud Ivonem *ubi supra*, cap. 17.]

Nobis dominus imperator et imperatrix per suas epistolas dixerunt, ut Colonom in Reatina Ecclesia, quæ pastoris officio per longa jam tempora destituta videbatur, episcopum facere deberemus, sicut et fecimus.

VIII.

BENEDICTUS PAPA III.

I.

CONFIRMATIO PRIVILEGIORUM CORBEIÆ.
(Anno 855.)

[Apud Acherium, *Spicileg.*, ex chartularis Corbeis.]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, universis episcopis Galliarum.

Cum Romanæ sedis pontificem constet omnium Ecclesiarum Christi caput atque principem fore, tanquam B. Petri principis apostolorum vices agentem, cui Christus totius Ecclesiæ committens principatum fatur: *Tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et tibi dabo claves regni cælorum* (*Matth.* xvi, 18), cunctatio nulli fidelium relinquatur quod universis Ecclesiis sollicitudinem prætere, et omnium in Christo credentium salutis, paci, atque quieti prospicere nos oporteat, ut et quæ prava sunt corrigantur, et quæ rata roborentur, quæ corrupta sunt restaurentur, quæ autem integra conserventur. Cumque hanc curam circa universalis Ecclesiæ corpus per totius orbis latitudinem diffusæ custodire debeamus, speciali tamen prærogativa post Romanam atque Italicam erga Ecclesias Gallicanas nobis convenit observare, quem-

C muni jure disponit, ut et rerum principes sua decreta Romanæ Ecclesiæ sanctis præmuniunt et ecclesiastica jura principum statutis adjuvantur, æstimantes terrenæ reipublicæ rectores tunc se feliciter imperare, si suis sanctionibus apostolica confederetur auctoritas, quam dum in nobis suscipiunt ac venerantur, illum se suscipere gratulantur qui discipulis suis loquitur, dicens: *Qui vos recipit, me recipit* (*Matth.* x, 40). Hinc e contrario de contemptoribus ait: *Qui vos spernit, me spernit* (*Luc.* x, 16).

Igitur cum, sicut dictum est, apostolicæ sollicitudini universalis Ecclesiæ credita sit dispensatio, et pro cunctorum fidelium statu perpetuas nostræ sollicitudini vigilias prætere, conveniat, maxima tamen diligentia curam earum debemus Ecclesiarum gerere quarum specialius providentiam ratio suscepti officii a nobis docet agendam, ut non solum ea quæ hactenus in suo statu permanent intemerata serventur, verum ea quæ lapsa sunt ad prioris formæ dignitatem reducantur. Unde cognoscat omnium præsulorum sanctorum per Gallias commorantium reverenda fraternitas quod vir venerabilis Odo, abbas ex monasterio Corbeis provincie Galliarum,